

ШЛЯХИ ПЕРЕКЛАДУ GERUNDIJA УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ

Герундій, як неозначена форма дієслова, являється єдиною структурою, яка не має чітко обумовленого аналога при перекладі на українську мову. Проте відсутність однотипного відповідника для герундія в українській мові не є перешкодою для встановлення відношень еквівалентності між висловлюваннями в мові оригіналу та мові перекладу. Це лише означає неможливість використання аналогічної форми або дослівного перекладу [4, с. 179–181]. Саме тому, доцільним є дослідження основних шляхів та способів перекладу герундія українською мовою, в якому важливе місце займає дуалістична природа герундія, як неозначеної форми, – поєднання його номінативних та вербальних характеристик, які виражаються у виконанні ним різних функцій у реченні.

У реченні герундій може виконувати функції підмета, іменної частини складеного присудка, додатка, означення та обставини. В цьому випадку важливо розрізнити вживання герундія з прийменником та без нього. Так, герундій із прийменником може виконувати функції: означення, додатка та обставини (часу, способу дії, мети); герундій без прийменника може виконувати в реченні синтаксичні функції: підмета, іменної частини складеного іменного присудка та прямого додатка [1].

У більшості випадків герундій у функції частини складеного присудка перекладається іменником (*He is far from **undertanding** my troubles. – Він далекий від **розуміння** моїх проблем*) або неозначеною формою дієслова (*You should stop **thinking** about it. – Ти повинен **припинити** думати про це*), і значно рідше – особовою формою дієслова (*He was on the verge **of proposing** to go back. – Він мало **не запропонував** повертатися додому*).

Герундій, виконуючи функцію підмета, знаходиться на початку речення і часто супроводжується залежними від нього словами, утворюючи при цьому групу, що має назву «герундіальна» [1]. У цьому випадку неозначена форма перекладається за допомогою іменника (***Finishing** this work in time depends on many things. – Вчасне **закінчення** цієї роботи залежить від багатьох обставин*) або неозначеною формою дієслова (***Seeing is believing.** – **Побачити** означає **повірити***).

Герундій у функції додатка може перекладатися прийменниково-іменниковим словосполученням (*They spoke of **organizing** a competition. – Вони говорили **про організацію** конкурсу*), віддієслівним іменником (*I admire her **playing** the piano. – Я захоплююся її **грою** на піаніно*), неозначеною формою дієслова (*We were capable of **mastering** foreign languages. – Нам вдалося **оволодіти** іноземними мовами*) або особовою формою дієслова у складі підрядного з'ясувального речення (*I have to **confess** to not understanding this. – Я мушу **визнати**, що не розумію*

цього) [2, с. 127].

У функції обставини герундій вживається із прийменником і переважно перекладається прийменниково-іменниковим сполученням, дієприслівником недоконаного або доконаного виду або особовим дієсловом у складі підрядного речення. Таким чином, речення «*While watching the film he fell asleep*» можна перекласти трьома способами: «**Переглядаючи** кінофільм він заснув», «**При перегляді** кінофільму він заснув» або «Коли він **переглядав** кінофільм, він заснув».

Виконуючи функцію означення герундій здебільшого перекладається іменником у родовому відмінку (*Let's discuss plans for **providing** support by voters. – Давайте обговоримо плани **забезпечення** підтримки виборцями*) або неозначеною формою дієслова (*They objected to the necessity of **starting** immediately. – Вони заперечили необхідність **розпочати** негайно*), і значно рідше – особовим дієсловом у складі підрядного речення (*The system has the disadvantage of **being** relatively expensive. – Ця система має той недолік, що вона порівняно дорога*) [2, с. 209–210].

Важливо звернути увагу на те, що герундій може формувати герундіальну конструкцію, яка утворює синтаксичну одиницю, що виступає однією частиною в реченні – складеним підметом, додатком, означенням або обставиною [3, с. 259–260], а тому також має певні особливості перекладу на українську мову. Переважно вона перекладається підрядним реченням (*He insists on the contract **being** signed immediately. – Він наполягає на тому, **щоб** договір було підписано негайно*) або рідше – прийменниково-іменниковим словосполученням (*I think everybody looked forward **to his coming** back. – Думаю, що всі чекали **на його повернення***) [2, с. 299–302].

Отже, герундій не має чітких відповідників при перекладі на українську мову. Проте у сучасній лінгвістиці вирізняють низку можливих варіантів і способів його інтерпретацій, завдячуючи подвійній природі та синтаксичним функціям цієї неозначеної форми дієслова у реченні.

Список використаних джерел:

1. Бесєдіна Т. Г. Граматичні особливості перекладу герундія на українську мову / Т. Г. Бесєдіна, К. А. Савчук [Електронний ресурс] – Режим допусу : <http://intkonf.org/besedina-tg-savchuk-ka-gramatichni-osoblivosti-perekladu-gerundiya-na-ukrayinsku-movu/>
2. Карабан В. І. Посібник-довідник з перекладу англійської наукової і технічної літератури на українську мову. Частина 1. Граматичні труднощі / В. І. Карабан – Вінниця : Нова книга, 2001. – 317 с.
3. Качалова К. Н. Практическая грамматика английского языка с упражнениями и ключами / К. Н. Качалова, Е. Е. Израилевич – М. : ЮНВЕС, 2007. – 717 с.
4. Комісаров В. Н. Теорія перекладу (лінгвістичні аспекти): Посібник для фак. іноз. мови / В. Н. Комісаров – М. : Вищ. шк., 1990. – 253 с.